

Abstrakt

Disertační práce se zabývá muzejní didaktikou a jejím možným uplatněním ve výuce chemie z pohledu učitelů chemie a muzejních pedagogů. Hlavním cílem disertačního projektu je analýza možností a limitů využití muzejních expozic ve výuce chemie jako všeobecně vzdělávacího předmětu na základních školách a gymnáziích.

Předložená práce vymezuje základní pojmy a hodnotí využívání muzeí v současnosti. Součástí je rovněž literární rešerše orientovaná na muzejní didaktiku se zaměřením na přírodovědné a zejména chemické vzdělávání. Rešerše je směřována na odborné publikace tuzemských i zahraničních autorů vydané v letech 1999-2019.

Ve výzkumné části je objasněn design výzkumu, popsána je výzkumná explorační strategie a technika sběru dat, tj. polostrukturovaný rozhovor a obsahová analýza. Výzkumný vzorek tvořilo celkem 10 učitelů chemie ze základních škol a gymnázií Olomouckého kraje a 12 muzejních pedagogů z muzeí Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Na základě výsledků výzkumných šetření byly vytvořeny metodické materiály k implementaci muzejních expozic do výuky chemie. Konkrétně se jedná o podrobně vypracované návrhy exkurzí do muzea, které jsou důkazem toho, že muzea mohou mít v rámci výuky chemie smysluplné uplatnění. Metodické materiály byly evaluovány vybranými učiteli a vyzkoušeny v praxi.

Z výsledků vyplývá, že exkurze do muzea je učiteli vnímána jako specifická organizační forma výuky, jejíž efektivita závisí do značné míry právě na učiteli a jeho obeznámení s muzejní didaktikou. Roli hraje učitelova vlastní iniciativa rozšiřovat si v této oblasti obzory a muzea se žáky využívat. Školní vzdělávací programy zahrnují exkurze velmi obecně a učitelé tak mají při plánování exkurzí volné pole působnosti. Velký vliv na kvalitní exkurzi do muzea mohou mít muzejní pedagogové, kteří jsou schopni převzít roli učitele. Muzea mají zpřístupněné nabídky, chemicky laděných programů je však nedostatek. Možným východiskem je využívat mezipředmětových vztahů, na čemž jsou založeny i připravené metodické materiály.

Vyzkoušením vytvořených návrhů metodických materiálů k exkurzím v praxi byla zjištěna potřeba jejich variability, tedy možnosti jejich modifikace nejen podle lokálních podmínek, ale i podle učitelova přístupu k realizaci výuky v muzeu. Na základě realizace navržených exkurzí je možné konstatovat, že připravené návrhy tuto podmínku splňují

a mohou být použity jako šablony pro další výuková témata stejně tak jako pro využití dostupných expozic.